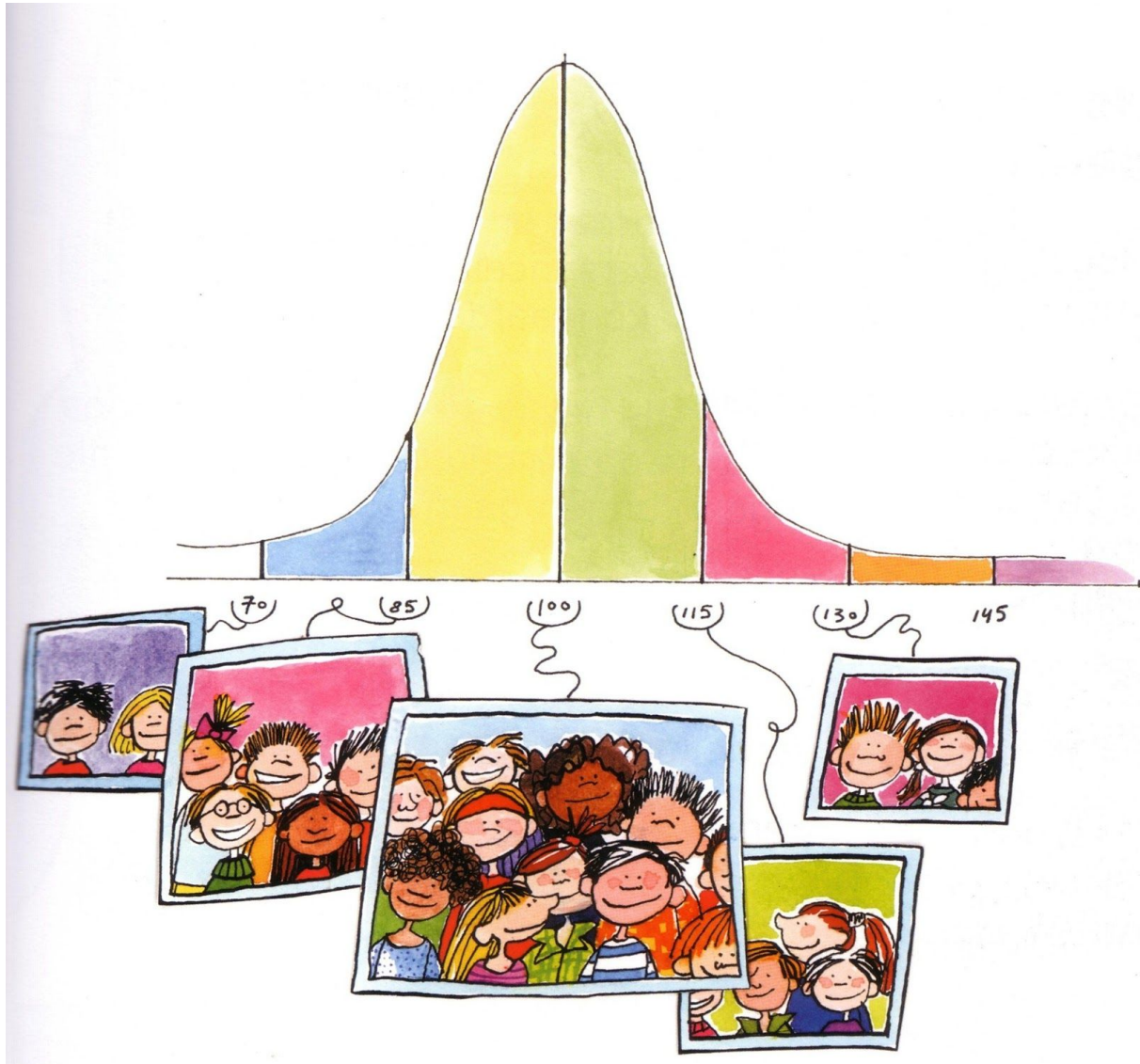

-HOOGBEGAAFDHEIDSSPECIALIST-

*Roos Timmer
T4D
Mevrouw Dekker*

Inhoudsopgave

Terugblik en reflecteren op ervaringen	<u>2</u>
Sterkte/Zwakte analyse	<u>5</u>
Hoofdvraag en deelvragen	<u>7</u>
- <i>Waarom is een hoogbegaafdheidsspecialist nodig?</i>	<u>8</u>
- <i>Wat zijn de verschillende doelgroepen van een hoogbegaafdheidsspecialist?</i>	<u>12</u>
- <i>Welke opleiding moet ik volgen om hoogbegaafdheidsspecialist te worden?</i>	<u>14</u>
- <i>Hoe ziet het werk van een hoogbegaafdheidsspecialist er inhoudelijk uit?</i>	<u>16</u>
- <i>Welke vaardigheden zijn nodig als hoogbegaafdheidsspecialist?</i>	<u>18</u>
- <i>Wat zijn mijn kansen op de arbeidsmarkt als hoogbegaafdheidsspecialist?</i>	<u>20</u>
- <i>Hoe start ik mijn eigen praktijk op?</i>	<u>21</u>
Opleidingen	<u>23</u>
Interview	<u>25</u>
Conclusie	<u>31</u>
Planning	<u>33</u>
Bijlagen	<u>34</u>

Terugblik en reflecteren op ervaringen

Mijn studiekeuze heb ik al redelijk bepaald. Maar er zijn wel verschillende dingen geweest die mij tot deze keuze hebben gebracht, zoals stages en een unieke ervaring op het werk van mijn moeder.

Werk

Ik werk twee keer per week bij de McDonalds in Amersfoort. Ik werk op donderdagavond van half 5 tot half 7, en op zondag van half 3 tot half 7. De ervaring die ik ermee heb is over het algemeen positief. Het is vermoeiend werk, maar wel nuttig. En het gevoel van productiviteit is fijn. Daarnaast werk ik heel erg aan mijn social skills. Ik moet met mijn werk namelijk veel met vreemden praten, wat voor mij lastig is. Maar op werk denk ik er minder over na, en gaat het me gemakkelijker af. Daarnaast heb ik sinds ik zestien ben geworden meer geleerd binnen de McDonalds. Dit vind ik erg leuk, en daardoor is het voor mij makkelijker om met mensen te praten.

Het werk is wel zwaar, en dat zorgt er soms voor dat ik erg moe ben. Dit is natuurlijk op zich geen probleem, maar het zorgt er wel voor dat ik soms wat minder motivatie en energie heb.

Maar die motivatie die soms verdwijnt komt al gauw terug als ik me realiseer dat ik daadwerkelijk betaald krijg voor m'n werk. En dat geeft me vaak genoeg motivatie om door te gaan. Daarnaast zijn de dingen die ik de laatste tijd doe erg leuk, zoals werken in het McCafé. Het geeft mij energie om hier aan het werk te gaan.

Een aantal jaar geleden werkte ik bij de kringloopwinkel bij ons in het dorp. Dit werk leek me erg leuk, maar het bleek heel saai en totaal niet motiverend te zijn. Het enige wat ik deed was stoffen en het labelen van de producten.

Ik mocht wel achter de kassa staan, maar ook dat was niet erg interessant. Er was ook weinig te doen, waardoor ik het grootste deel van de dag niets deed.

Ik kreeg er ook weinig voor terug. Mijn loon was namelijk erg laag, en ik kwam 's middags moe en zat thuis.

Groep 3.

Vorig jaar was voor mij een bijzonder jaar. Vanaf februari ging ik halve dagen naar school. Om de tijd wat op te vullen ging ik iedere donderdag en soms vrijdag bij mijn moeder in de klas helpen. Zij geeft groep 3 les op een basisschool in Leusden, en van de directeur daar mocht ik wekelijks bij haar in de klas zitten als een soort onderwijsassistente.

Hierbij hielp ik m'n moeder als er kinderen waren die wat meer aandacht nodig hadden, en ook kon ik uitleg bieden als de kinderen iets niet begrepen.

Deze ervaring was erg leuk, en heel leerzaam. Ik heb de kinderen echt leren kennen, en ik heb ze voor mijn gevoel veel geholpen. Het gevoel van kinderen helpen is voor mij erg fijn. Ik vind het leuk om op deze manier iets bij te dragen aan de toekomst.

Daarnaast zaten er ook een paar bijzondere kinderen in mijn moeder haar klas. Bijvoorbeeld een meisje dat veel aandacht nodig heeft, en vaak door de klas liep of schreeuwde. Ik kon haar helpen door haar op schoot te nemen, of even haar hand vast te houden. Daardoor werd ze vaak stiller.

Maatschappelijke stage

In Havo 3 moesten wij twee maatschappelijke stagedagen doen. Een van die dagen ging ik meelopen met groep 1. De kinderen daar waren nog erg jong en lief, wat ik erg leuk vind. Maar toch begon ik het te vergelijken met groep 3, en ik merkte dat ik groep 3 leuker en leerzamer vond. De juf van de klas liet me ook erg weinig doen, wat zonde was naar mijn mening.

Maar met de kinderen was het gezellig. Ik heb veel gespeeld, en wat voorgelezen. Maar voor mijn gevoel is 1 dag net wat te weinig om een goed indruk te krijgen.

Voor mijn andere maatschappelijke stage dag moesten we kiezen uit een lijst met stages. Ik ging naar een bejaardentehuis om de tuin te vernieuwen. Ik begon de dag niet al te enthousiast. Ik hou namelijk niet van buiten werken, en al helemaal niet van werken in de tuin. Maar toen ik eenmaal bezig was viel het eigenlijk wel mee.

Ik heb als eerste een hek gebouwd, en toen we daar mee klaar waren was ik best trots op mijn werk. Daarna gingen we eigenlijk alleen maar planten potten, en dat vond ik wel saai.

Ik vond het niet een heel leuke dag, maar het was productief, en het eindresultaat was erg mooi geworden.

Met kinderen werken

Ik heb in de afgelopen jaren gemerkt dat ik het leuk vind om met kinderen te werken. Twee gebeurtenissen vallen daarbij op voor mij. Het eerste is oppassen. Ik had een advertentie op internet gezet dat ik op kon passen voor ongeveer 5 euro per uur. Ik ben een aantal keer uitgenodigd om op de kinderen te letten als de ouders een avondje uit gingen, en ik vond dit vaak leuk. Vooral de jonge kinderen vind ik leuk, omdat ze nog veel hulp nodig hebben en erg van mij afhankelijk zijn.

Ook heb ik nu een aantal jaar zwarte piet gespeeld op een basisschool, en dit was ook een geweldige ervaring. Ik vind het heerlijk om kinderen te vermaken, en om met ze te spelen.

Door deze dingen merkte ik gauw dat ik het leuk vind om met kinderen te werken, en dit heeft mij onder andere ook op het idee gebracht om later in het onderwijs te gaan werken.

Daarom hoop ik dat ik volgend jaar de MBO studie Onderwijsassistent te mogen doen.

Sterkte/zwakte analyse

Dit onderdeel had mijn vader voor mij ingevuld. Hierna heb ik het met hem besproken, en dat gesprek opgenomen. De ingevulde lijsten zijn onderdeel van de bijlagen, en bevinden zich aan het einde van het verslag. Hieronder staat een samenvatting van wat er gezegd werd.

Wat we beiden meteen al merken is dat veel van de onderdelen hetzelfde zijn ingevuld. Mijn vader heeft het wel wat hoger ingevuld dan ik.

Het eerste grote verschil dat wij zien is bij Presenteren. Bij 'past de stijl van presenteren aan op de toehoorders' had mijn vader een 4 ingevuld, en ik een 2. Hij zij daarbij dit:

"Ik heb het zo ingevuld omdat ik denk dat je daar heel erg groeiende in bent, omdat je steeds meer empathie hebt."

We komen er al snel achter dat een deel van de verschillen eraan liggen dat ik het een maand geleden had ingevuld, en hij afgelopen week. Ik ben in die ene maand namelijk weer verder veranderd, en ik ben het nu vaak wel eens met de dingen die hij zegt.

Daarnaast zegt m'n vader dat hij het invult op mijn groei. Ik heb hem meer ingevuld op hoe het daadwerkelijk gaat op het moment. Dit is natuurlijk ook een reden dat we het verschillend hebben ingevuld.

Bij 'rapporteer nauwkeurig en volledig' had ik het weer veel lager gedaan dan hij. Het was 2 tegen 5. Ik zeg dat ik het niet heel nauwkeurig vind omdat ik vaak te uitgebreid vertel, en daardoor te veel informatie geef die eigenlijk niet nodig is. Hij denk juist dat het andersom is, dat ik nauwkeurig ben *omdat* ik zo uitgebreid vertel.

Bij 'raadpleegt verschillende (informatie) bronnen, bekijkt vraagstukken en problemen vanuit meerdere invalshoeken' had ik mezelf weer lager gescoord dan mijn vader. Ik zeg hierop dat ik vaak een bron gebruik, omdat ik geen zin heb om andere bronnen te zoeken, en verder af ga op eigen ervaring en kennis. Hij zegt dat zodra ik iets anders tegenkom, ik het vaak wel meeneem. Dat ik niet dingen uit ga sluiten om bij mijn eerste bron uit te komen. Ik moet hem daar toch wel gelijk in geven.

Waar we wel overeenkomsten zien is bij het Creëren en innoveren. We zijn het er beide mee eens dat ik creatief ben, en dat ik goed zelf initiatief neem. Ook heb ik vaak originele en out-of-the-box ideeën om een probleem op te lossen, of om een opdracht te maken.

Bij Beslissen en activiteiten initiëren hebben we exact dezelfde cijfers ingevuld. Ik ben goed en stevig in het maken van beslissingen, en bij

opdrachten neem ik vaak het initiatief. Ook neem ik verantwoordelijkheid voor dingen die ik doe, of ze nou goed of fout zijn.

Ook hebben we Overtuigen en beïnvloeden gelijk ingevuld. Ik heb vaak een sterke mening, en ik ben goed in het overtuigen van andere naar mijn mening. Ik kan ook goed de overhand nemen in een gesprek, wat soms goede en soms slechte gevolgen heeft.

Hoofdvraag en deelvragen

Voor dit onderdeel besloot ik eerst de deelvragen te maken voordat ik de hoofdvraag zou kiezen. Het duurde voor mij een tijdje voordat ik ze had, maar uiteindelijk ben ik op 7 deelvragen uitgekomen die erg ondersteunen bij het beantwoorden van de hoofdvraag.

De deelvragen waar ik op ben gekomen zijn de volgende:

- Waarom is een hoogbegaafdheidsspecialist nodig?
- Wat zijn de verschillende doelgroepen van een hoogbegaafdheidsspecialist?
- Welke opleiding moet ik volgen om hoogbegaafdheidsspecialist te worden?
- Hoe ziet het werk van een hoogbegaafdheidsspecialist er inhoudelijk uit?
- Welke vaardigheden zijn nodig als hoogbegaafdheidsspecialist?
- Wat zijn mijn kansen op de arbeidsmarkt als hoogbegaafdheidsspecialist?
- Hoe start ik mijn eigen praktijk op?

Nadat ik deze deelvragen had gemaakt was ik veel aan het nadenken over een passende, en unieke hoofdvraag. Maar ik realiseerde me dat ik de hoofdvraag het beste simpel kon houden. Uiteindelijk ben ik op deze hoofdvraag uitgekomen:

Past de baan 'hoogbegaafdheidsspecialist' bij mij?

Waarom is een hoogbegaafdheidsspecialist nodig?

Hoogbegaafdheidsspecialisten zijn nodig omdat er te veel kinderen zijn die niet binnen het normaal onderwijs passen, en niet begrijpen waarom. Hoogbegaafdheid is een erg onbegrepen onderwerp. Mensen denken vaak dat het inhoud dat je slim bent, en dus makkelijk kan leren. Dit is vaak het tegenovergestelde van waar. Intelligent (of hoogintelligent) is wat zij bedoelen. Als je intelligent bent kom je vaak makkelijk door je schoolcarrière, omdat je gewoonweg heel slim bent. Hoogbegaafdheid ligt ingewikkelder.

Hoogbegaafdheid

Als er over hoogbegaafdheid wordt gesproken gaat het meestal over hoogbegaafdheid bij kinderen of jongeren. Om het simpel te houden zal ik het hier ook bij houden.

Een belangrijk onderdeel van hoogbegaafdheid is creativiteit. Bij hoogbegaafde kinderen valt al snel op dat zij met creatieve en out-of-the-box oplossingen komen. Dit kan zich uiten in daadwerkelijke kunst, maar ook een inzicht in wiskunde of andere exacte vakken.

Hoogbegaafden zijn cognitief heel sterk.

Je wordt als officieel hoogbegaafd beschouwd wanneer je IQ boven de 130 ligt. Na een IQ-test kan je met deze scores eventuele hulp zoeken, al kan dat bij veel plekken ook wel zonder.

Er zijn veel kenmerken van hoogbegaafdheid, en veel hiervan zijn al op jonge leeftijd op te merken. Zo zijn hoogbegaafde kinderen erg nieuwsgierig en leergierig. Ze willen veel weten over alles, en hun interesse-spectrum is erg breed. Geef ze een stuk tekst over een nieuw onderwerp en ze vinden het waarschijnlijk geweldig. De voorwaarde hierop is wel dat ze het nuttig moeten vinden. Als hoogbegaafde kinderen iets nutteloos vinden gaan ze het niet doen.

Hoogbegaafde kinderen hebben ook een uitzonderlijk geheugen, en gaan op jonge leeftijd al filosoferen. Ze proberen zoveel mogelijk informatie binnen te krijgen, en zijn altijd bezig met het uitbreiden van hun kennis. Daardoor gaan ze vaak ook vroeg leren lezen. Ikzelf had bijvoorbeeld in groep 3 al AVI 9 (het hoogste niveau), en toen ik 6 was begon ik al met het lezen van Harry Potter.

Hoogbegaafden zijn vaak erg perfectionistisch. Ze stellen hoge eisen aan anderen, en ook zichzelf. Dit kan vaak resulteren in een angst om te falen. Maar meer over dat later.

Een ander erg kenmerkend ding is dat hoogbegaafde mensen een hoge mate van empathie en betrokkenheid tonen. Ze zijn vaak erg zorgzaam,

en geven veel om de mensen om zich heen. Hierdoor kan het zo zijn dat ze minder om zichzelf geven, wat ook weer tot problemen kan leiden.

Maar hoogbegaafdheid is meestal niet zo geweldig als het klinkt. Het ding is namelijk dat kinderen op de basisschool makkelijk door alle stof heen komen. Ze krijgen vaak extra werk, en dagen zichzelf continu uit. Dit gaat vaak goed tot ongeveer de eerste klas. Hier botsen ze tegen wat dingen aan.

Doordat alles op de basisschool goed en zonder moeite verliep, hebben hoogbegaafde leerlingen nooit geleerd hoe je moet leren. De middelbare school is hierdoor moeilijk. Ik spreek hierover ook uit eigen ervaring. Het probleem ligt er dan in dat ze slim zijn, maar dat niet kunnen uiten op de manieren waarop onze maatschappij dat heeft bedacht. Vaak als je met een hoogbegaafd kind praat merk je dat zijn of haar woordenschat hoog is, en dat zij snel kunnen schakelen. Maar hun resultaten spreken dat zwaar tegen. Zo had ik in mijn eerste jaar 5 tekorten.

Door het perfectionisme wat ik heb benoemd willen hoogbegaafde leerlingen hoge resultaten. Dit zorgt er dus voor dat ze snel teleurgesteld in zichzelf zijn, waardoor ze nog minder hun best gaan doen. En zo gaat het in een spiraal. Vaak komen hierbij nog meer problemen, die deze neerwaartse spiraal alleen maar voeden.

De grootste reden dat hoogbegaafdheidsspecialisten dus nodig zijn is om hoogbegaafde leerlingen hiermee te helpen. Er is nog veel onbegrip over hoogbegaafdheid. De meeste speciale kinderen vallen binnen het normaal-begaafdheidsspectrum. Neem als voorbeeld autisme, ADHD of dyslexie. Hoogbegaafdheid is het tegenovergestelde. Hoogbegaafden liggen boven het gemiddelde, en worden daardoor vaak gezien als 'beter'. Hierdoor klinkt het voor heel veel mensen niet logisch dat zij geholpen zouden moeten worden. Veel mensen vinden het al raar dat hoogbegaafden überhaupt problemen hebben.

Maar hoogbegaafde leerlingen kunnen dus vaak niet geholpen worden op scholen, omdat mensen gewoonweg niet weten hoe. Daarom vind ik hoogbegaafdheidsspecialisten zo ongelooflijk belangrijk.

Wat wel belangrijk is om te begrijpen is dat de uiting van hoogbegaafdheid per persoon heel erg kan verschillen. Ik heb het hier meer gehad over de globale ervaring, maar dit betekent niet dat het altijd op deze manier gebeurt. Elke persoon kan zijn of haar hoogbegaafdheid op een andere manier ervaren en uiten.

Mijn ervaringen

Mijn afgelopen paar jaren zijn voor mij niet goed verlopen, onder andere door mijn hoogbegaafdheid. Ik ben 2 keer blijven zitten, en ik ben 2 niveaus verlaagd in 6 jaar. Als mensen mij naar de reden vragen zeg ik dat ik hoogbegaafd ben. Weinig mensen begrijpen mij als ik dat zeg. Bij mij begon het net als veel anderen op de basisschool. In groep 3 was al duidelijk dat mijn niveau hoger lag dan dat van mijn klasgenoten. Ik las meer, ik was veel nieuwsgieriger en pakte sneller dingen op. Maar CITO was voor mij erg moeilijk. De manier van vragen bij CITO is een manier die niet veel hoogbegaafden goed begrijpen. Dit komt omdat CITO vooral kennisgericht is, terwijl hoogbegaafden situatiegerichte opdrachten nodig hebben.

Toen ik in groep 5 zat ontkende mijn juffen dat ik intelligent was. In dit jaar heb ik ook een IQ-test gedaan, waaruit bleek dat ik een IQ van 139 heb. Zelfs hierna ontkende mijn juffen het, omdat mijn schoolresultaten gemiddeld tot laag waren. Maar ik en mijn ouders wisten niet wat we moesten doen, dus in groep 6 kon ik een keuze maken. Mijn school was het er mee eens dat ik slim was, ondanks mijn resultaten. Ik kon een groep overslaan, en meteen naar groep 8 gaan. Een andere optie was wisselen van school, naar een school die meer wist over hoogbegaafdheid. Ik wilde mijn vrienden niet kwijt, dus ik koos het eerste. Dit bleek later een van mijn grootste fouten te zijn.

Ik was 9 toen ik naar groep 8 ging, en het was een moeilijk jaar voor mij. Ook hier werd mij verteld dat ik niet anders was. Iets wat ik vaak van klasgenoten hoorde was "als je hoogbegaafd bent, waarom zijn je cijfers dan laag?". Er was gewoon heel veel onbegrip.

Mijn uiteindelijke CITO score was 539. Ik wilde graag naar Gymnasium, maar dit was te laag. Maar nadat ik mijn IQ liet zien lieten ze me toe. Hier haalde ik alleen maar drieën. Ik ben in december al overgestapt naar deze school, het Corlaer College. Hier werd ik eindelijk vanuit TopTalent goed begeleid, en eindelijk namen mensen me serieus. Het kostte me wel wat moeite. Ik moest leren leren, waar ik eerst heel veel weerstand tegen bood. Ik wilde niet mijn best doen op school, maar als het me dan niet lukte werd ik boos. Ik bleef onderpresteren. Uiteindelijk ben ik uitgevallen voor een week omdat ik het gewoonweg niet meer kon. Hierna heb ik langzaam opgebouwd, en heb ik besloten om naar TL4 te gaan. Ik had een doel voor ogen.

Het heeft me bijna 6 jaar gekost, maar ik voel me nu eindelijk weer als mezelf. En nu gaat alles goed. Mijn cijfers zijn hoog, en ik kan mijn kwaliteiten laten zien. Mensen onderschatten me niet meer.

Als er mensen waren geweest die mij al op de basisschool hadden laten weten wat er met me was, en hoe ik erin begeleid kan worden, hadden al deze problemen voorkomen kunnen worden. Door het onbegrip op mijn basisschool werd ik volkomen verkeerd begeleid. Daarom vind ik het zo ongelooflijk belangrijk dat er meer specialisten komen. Ik wil graag voorkomen dat kinderen hetzelfde overkomt als wat mij is overkomen.

Wat zijn de verschillende doelgroepen van een hoogbegaafdheidsspecialist?

Het is het makkelijkst om de doelgroepen van een hoogbegaafdheidsspecialist in drieën te delen. Kinderen, jongeren en volwassenen.

Kinderen

De naar mijn mening meest interessante doelgroep is kinderen. Nog voordat kinderen het zelf doorhebben, kunnen docenten hoogbegaafdheid hen al opmerken. Deze kinderen zijn vaak ook interessant om mee te praten, omdat zij op een hoger niveau praten dan de meeste leeftijdsgenoten. Zo heb ik pas geleden een gesprek gehad met iemand die in groep 3 zat waarvan het leek alsof ik met iemand uit groep 7 of 8 sprak. Op de basisschool is het voor kinderen meestal nog makkelijk en fijn om hoogbegaafd te zijn. Het werk gaat hen makkelijk af, en ze pakken dingen snel op. Als zij hier al op de goede manier begeleid worden kunnen zij gemakkelijk doorstromen naar VWO en misschien later zelfs de Universiteit. Vooral in deze fase van hoogbegaafdheid is begeleiding erg belangrijk, omdat ze continu op de juiste wijze uitgedaagd moeten worden. Als dat niet gebeurt krijgen ze het gevoel alsof alles vanzelf wel gaat. Hierdoor gaan ze niet hun capaciteiten gebruiken. Als dit gebeurt gaat het vaak op het middelbaar onderwijs verkeerd.

Jongeren

Op de middelbare school komt vaak het moment dat het fout gaat met hoogbegaafde kinderen. Wanneer zij op de basisschool niet de juiste begeleiding hebben gehad stuiten zij op de middelbare school vaak op veel problemen. Het niveau en de druk wordt erg verhoogd, en veel hoogbegaafden kunnen dat niet aan. Dit komt omdat hun leervaardigheden nooit zijn aangesproken zijn. Hierdoor gaan ze veel fouten maken, en halen ze veel onvoldoendes. Ook hebben zij vaak het gevoel dat ze genoeg aan hun werk zitten, ook al is dat niet zo. Maar als hier de juiste begeleiding is kunnen ze er bovenop komen. Ze kunnen gecoacht worden in het Leren Leren, en er worden vaak maatregelen genomen om het voor de persoon wat makkelijker te maken. Daarnaast is het op onze school zo dat wij TopTalent hebben. Hoogbegaafde kinderen die het tijdens de lessen moeilijk hebben kunnen hier dingen leren, en zichzelf verder uitdagen. Hierdoor keren vaak hun leervaardigheden terug, en is het makkelijker om de gewone stof op te pakken.

Volwassenen

Het begeleiden van volwassene hoogbegaafden komt ook vaak voor. Veel van die mensen hebben een baan gevonden die goed genoeg is, en denken er niet meer veel over na. Maar soms is het juist als volwassene nog erg belangrijk om de juiste begeleiding te krijgen. Hierdoor kan je je namelijk veel beter voelen, en kan je het gevoel krijgen dat je jezelf weer uitdaagt. Begeleiding van hoogbegaafde volwassenen gaat vaak via een psycholoog, omdat zij meestal ook kampen met andere problemen zoals een depressie of angsten.

Maar juist voor hoogbegaafde volwassenen is het belangrijk om begeleid te worden, omdat er steeds meer mensen thuis gaan zitten. Dit is redelijk hetzelfde als bij jongeren.

Welke opleiding moet ik volgen om hoogbegaafdheidsspecialist te worden?

Om hoogbegaafdheidsspecialist te worden zijn er verschillende studies mogelijk. Maar een opleiding binnen deze branche is vaak post-HBO of postacademisch. Een post-HBO of post-academische opleiding houdt in dat je deze studie kan volgen na een HBO- of Masteropleiding. Een HBO diploma is sowieso bijna altijd nodig voor een studie specialist in hoogbegaafdheid.

Echa

Een bekende studie is de ECHA. Dit is een opleiding tot Specialist in Gifted Education. ECHA staat voor the European Council for High Ability. De studie is in samenwerking met deze raad opgezet. Vanaf januari 2020 wordt de naam ECHA vervangen door RITHA, de naam van de Engelstalige studie.

De basis van deze studie is Engels, maar hij is gewijzigd naar Nederlands zodat ook mensen hier de studie kunnen volgen. In de verschillende modules die gevolgd kunnen worden, worden de onderwerpen psychologie, pedagogiek en onderwijskunde gecombineerd.

Het is een wetenschappelijke studie, dus alle praktijk onderwerpen worden samengevat in een verslag. Ook zijn alle toetsen theoretisch.

De studie is bedoeld voor mensen die hun kennis over hoogbegaafdheid willen uitbreiden om mensen te kunnen helpen. Het komt dan ook vaak voor dat docenten, basis- en voortgezet onderwijs, deze studie kiezen om hun hoogbegaafde leerlingen beter te kunnen begeleiden.

Maar afgezien van onderwijs is het ook mogelijk om deze studie te benutten in een eigen praktijk. Hierbij kunnen klanten particulier een specialist inschakelen om te helpen met problemen waar hoogbegaafde kinderen of volwassen tegenaan lopen.

Bij de ECHA kan je niet toegelaten worden zonder HBO- of WO diploma. Het is overigens wel mogelijk om de studie te doen zonder dat je in het onderwijs werkt, al moet je dan een motivatiebrief schrijven.

Novilo

Een andere studie is Novilo. Deze focust zich voornamelijk op talentbegeleiders in het onderwijs. Er zijn verschillende opleidingen, afhankelijk van waar in het onderwijs jij werkt. Ik neem als voorbeeld de Opleiding Talentbegeleider Basisonderwijs.

Deze studie is bedoeld voor mensen die al in het onderwijs werken, maar hun kennis over hoogbegaafdheid willen verbreden. Na deze opleiding

kunnen ze hulp bieden aan hun hoogbegaafde leerlingen. Ook kun je plusklassen lesgeven, en informatie bieden aan ouders of collega's. Een onderdeel is ook om je eigen beeld van begeleiding van hoogbegaafden te vormen. Jouw meningen over het onderwerp kunnen namelijk verschillen van die van jouw collega's.

Ook bij Novilo moet je minstens een HBO-opleiding gedaan hebben. Ook moet je al in het onderwijs werken, of een eigen praktijk hebben/opstarten.

Hoe ziet het werk van een hoogbegaafdheidsspecialist er inhoudelijk uit?

Deze vraag heeft meerdere antwoorden, aangezien er meerdere beroepen zijn waarin je hoogbegaafdheidsspecialist kan uitoefenen. Maar om het makkelijk te maken deel ik het op in twee delen: onderwijs en een eigen praktijk.

Onderwijs

Binnen het onderwijs begin je meestal als docent. Dit kan op basis- en voortgezet onderwijs. De motivatie om hoogbegaafdheidsspecialist te willen zijn ligt meestal in het feit dat er kinderen in de klassen zitten die vanwege hun hoogbegaafdheid extra hulp nodig hebben.

Als je als docent de studie hebt behaald, en het diploma binnen hebt, kan je de leerlingen binnen jouw school beter begeleiden, ook met andere dingen dan hoogbegaafdheid. Je wordt namelijk niet alleen opgeleid over hoogbegaafdheid, maar ook basis pedagogiek en psychologie.

Bij een basisschool docent is het fijn om een specialist in de lagere klassen te hebben. Zij kunnen dan al gauw hoogbegaafde leerlingen eruit pikken, en die begeleiden zodat zij de uitdaging krijgen die nodig is. Dit moet wel op de juiste manier gedaan worden. Hoogbegaafde mensen zijn snel geneigd om zichzelf niet uit te dagen, omdat zij daar simpelweg geen zin in hebben. Maar ze vervelen zich wel vaak. Dit kan later in het leven voor grote problemen zorgen. Bij veel hoogbegaafde kinderen komt het voor dat hun basisschool goed ging, vaak zelfs geweldig. Maar zodra zij worden blootgesteld aan het middelbare schoolleven zakken zij in.

Leren Leren is een groot onderdeel van het begeleiden van hoogbegaafde kinderen. Op de basisschool hoeven zij namelijk niet vaak te leren, omdat de stof als vanzelfsprekend voelt. Maar op de middelbare school werkt dit niet zo meer. En dan komen de leerlingen erachter dat zij niet weten hoe je moet leren, en lukt het hun niet om hoge cijfers te behalen.

Daarom moet al vroeg geleerd worden hoe zij moet leren. Er zijn hiervoor verschillende programma's opgesteld die op scholen gebruikt kunnen worden. Deze leggen technieken uit die goed gebruikt kunnen worden door leerlingen die moeite hebben met leren.

Eigen praktijk

Sommige specialisten kiezen ervoor om een eigen praktijk te beginnen. Ik neem als voorbeeld een praktijk die is gespecialiseerd in hoogbegaafde tieners en basisschoolleerlingen.

Wat het belangrijkste is voor een specialist om zich te beseffen is dat als zij een klant helpen, dat zij waarschijnlijk niet alleen hoogbegaafdheid behandelen. Heel veel hoogbegaafden hebben een vorm van angst of depressie, dit komt vaak voort uit hun hoogbegaafdheid. Daarom moet een specialist er rekening mee houden dat andere problemen ook mee kunnen spelen in het helpen van een kind.

Vaak wordt er wekelijks een afspraak gemaakt, net zoals bij een psycholoog. De specialist spreekt dan een uur met het kind af om te bespreken waar hij of zij tegenaan loopt, en om eventuele problemen op te lossen. Oplossen betekent niet altijd dat het probleem verdwijnt. Soms wordt het probleem kleiner gemaakt, waardoor het makkelijker te handelen is.

Het is wel belangrijk als specialist om je niet te gaan gedragen als een psycholoog. Jij bent er om het kind te helpen met problemen binnen de hoogbegaafdheid, niet verdere problemen. Daarnaast heb je meestal niet de bevoegdheid om dit te mogen doen.

Welke vaardigheden zijn nodig als hoogbegaafdheidsspecialist?

Als hoogbegaafdheidsspecialist moet je natuurlijk verschillende vaardigheden bezitten. Er zijn natuurlijk wel verschillen tussen werken in het onderwijs en bij een praktijk. Maar er zijn ook dingen die je sowieso moet kunnen als hoogbegaafdheidsspecialist.

Mensenkennis

Een heel belangrijk onderdeel van specialist zijn is dat je veel mensenkennis moet hebben. Je werkt vaak namelijk met mensen die erg intelligent zijn. Je moet goed weten hoe je bepaalde dingen moet brengen zonder een persoon weerstandig te krijgen.

Je moet ook veel kennis over het onderwerp bezitten. De verschillende eigenschappen van hoogbegaafdheid moet je weten, zodat je erop in kan spelen als een kind een van die eigenschappen vertoont. Als je hier niet op voorbereid bent kan een kind je gemakkelijk op jouw eigen woorden pakken, en het gesprek zo draaien dat hij of zij gelijk krijgt.

Je moet ook goed kunnen luisteren. Luister naar wat het kind zegt, en probeer met zijn of haar eigen ideeën een plan te maken. Hierdoor verdwijnt een gedeelte van de weerstand, en kan je makkelijker samenwerken. Ook helpt het voor een kind om het gevoel te hebben dat er naar hem of haar geluisterd wordt. Hierdoor nemen ze je vaak een stuk serieuzer.

In het onderwijs

Een belangrijk deel van werken in het onderwijs is natuurlijk het communiceren met ouders. Ook als specialist is dit belangrijk, en soms erg lastig. In sommige gevallen is het namelijk een docent die opvalt dat een kind hoogbegaafd is, waarna die docent dat aan de ouders moet vertellen. Sommige ouders accepteren het niet, of beweren dat het niet zo is.

In het onderwijs heb je vaak ook lessen waarin je bepaalde zaken binnen hoogbegaafdheid uitlegt of behandelt. Hierbij werk je met veel kinderen tegelijk, en je moet dus rekening houden met hoe elk kind zich voelt bij iets wat jij zegt. Het is belangrijk om jouw klas te peilen, en rekening te houden met iedereen.

Bij een eigen praktijk

Als je binnen een praktijk werkt komen er ook wat andere praktische vaardigheden bij kijken. Je moet voor elk kind namelijk een verslag

schrijven, die zo geformuleerd moet worden dat het kind en de ouders er iets mee kunnen. Je moet goed uit je woorden kunnen komen. Ook moet je vaak een plan van aanpak maken. Veel hoogbegaafde kinderen zijn erg resistent tegenover plannen om zichzelf te veranderen. Je moet dus goed luisteren naar wat zij te zeggen hebben, en dat verwerken in een plan. Maar tegelijkertijd moet je wel gedaan krijgen wat belangrijk is. Ook komen er simpele dingen bij kijken, zoals reclame maken. Je moet weten op welke manier je dat doet, en hoe dat het beste overkomt op eventuele klanten. Een beetje kennis over internet en social media is daarbij ook handig.

Wat zijn mijn kansen op de arbeidsmarkt als hoogbegaafdheidsspecialist?

De kansen op de arbeidsmarkt verschillen per regio. En ook per land. Maar laten we hier focussen op midden-Nederland.

Na de studie

Nadat je een studie in specialist hoogbegaafdheid hebt gedaan kom je vaak redelijk snel aan een baan, of in ieder geval een parttime baan. Veel mensen die hierin gaan studeren werken al in het onderwijs, en binnen hun huidige baan kunnen zij dus uitbreiden om ook hoogbegaafde leerlingen te begeleiden.

Als je een beetje van ondernemen weet kan je ook beginnen met het opstarten van je eigen praktijk. Hierbij duurt het vaak wel wat langer voordat je genoeg klanten hebt om een goed maandsalaris te krijgen, maar uiteindelijk kom je er wel. En dat heeft in basis niets te maken met de kansen op de arbeidsmarkt, maar wel met hoe jij jouw PR doet.

In midden-Nederland

Hier in midden-Nederland is er een groot tekort aan begeleidende hoogbegaafdheidsspecialisten, specifiek als het gaat om externe begeleiding. Vooral in de gemeenten Leusden en Amersfoort is er weinig, en weten ouders van hoogbegaafde kinderen niet wat ze moeten doen. Scholen hebben bijna geen kennis, wat ook weer kan leiden tot slechte prestaties. Hierdoor kom je weer veel kinderen tegen die denken dat ze niet slim zijn, terwijl ze eigenlijk gewoon de juiste begeleiding nodig hebben.

Daarom zijn de kansen op de arbeidsmarkt hier heel groot. Ik neem als voorbeeld mijn ouders, die binnen een half jaar een volledige praktijk hebben opgestart. En het gaat zelfs zo goed dat ze nu vol zitten, en elke week druk bezig zijn. Ook veel scholen profiteren van hun kennis. Natuurlijk de scholen waar zij werken, maar binnen Voila (een scholengroep in Leusden) wordt bij mijn moeder veel naar informatie gevraagd, omdat ze verder niemand hebben.

Als ik in de komende jaren de studie zou doen, zou ik waarschijnlijk net zo snel een baan hebben. Voor mij zijn de kansen ook nog groter, omdat ik waarschijnlijk bij mijn ouders aan kan sluiten in het bedrijf. De manier van begeleiden in de praktijk is erg uniek, en daarom komen er ook veel mensen op af. Daarnaast zou het voor mij een mooie kans zijn om mijn kennis uit te breiden, en om met een goede baan te starten.

Hoe start ik mijn eigen praktijk op?

Als hoogbegaafdheidsspecialist begin je meestal met werken op een school. Maar als je kinderen verder en intensiever wil begeleiden is het een goed optie om een eigen praktijk te starten. Hiervoor zijn verschillende dingen nodig, en moet je verschillende stappen volgen.

Opstarten

Bij het opstarten van een praktijk begin je met een naam. Dit klinkt misschien als een onlogische start, maar voordat je de rest uit kan werken moet je eerst een naam geven aan jouw idee. Je moet hierbij goed opletten welke namen vrij zijn. Bij het brainstormen over een naam kom je namelijk vaak uit bij namen die erg logisch klinken voor jouw branche. Dit houdt dus ook vaak in dat de naam al in gebruik is. Je moet hiervoor checken op internet. Als daar de naam niet in gebruik is is hij er waarschijnlijk ook niet bij de Kamer van Koophandel.

Als je een naam hebt gevonden moet je die laten checken bij de Kamer van Koophandel. Hierna is de naam officieel van jou.

Tegelijkertijd komt het inhoudelijke denkwerk. Je moet gaan bepalen welke onderdelen jij wilt behandelen, en waarvoor klanten naar jou moeten komen. Je gaat nadenken over trajecten die jij kan begeleiden, en je kan opdrachten ontwerpen om vaardigheden te trainen.

Voor de klanten

Wat erg belangrijke onderdelen zijn voor de klanten, zijn de algemene voorwaarden en de privacyverklaring.

In de algemene voorwaarden staan rechten en plichten van het bedrijf en de klanten. Dit zijn dingen zoals betaling, reiskosten of andere problemen die zich kunnen voordoen. In de privacyverklaring staan de rechten van de klant op het gebied van privacy. Net zoals je bij ons op school toestemming moet geven voor het gebruik van foto's.

Reclame en PR

Als het bedrijf bestaat moet je reclame gaan maken om ook daadwerkelijk klanten te krijgen. Het belangrijkste is om internet en social media te gebruiken. Elk bedrijf heeft wel een website waarop basisinformatie en contactinformatie staat. Ook heb je vaak Facebook en Instagram, zodat mensen kunnen volgen wat je doet.

Ook maak je voor PR vaak dingen als visitekaartjes of stickers, om nog meer reclame te maken. Het is ook handig om samenwerkingen te starten met andere bedrijven. Die kunnen jou weer doorgeven aan klanten die zij

niet kunnen behandelen. Of je kan door samenwerkingen meer een naam voor jezelf maken.

En daarna begin je met de eerste klanten. Je kijkt hoe dat gaat, en daarna wijzig je eventuele fouten en ga je verder. Als het dan goed gaat wordt je vaak ook doorverwezen naar andere klanten, en zo wordt jouw bedrijf steeds groter.

Opleidingen

De twee studies die ik voor dit onderdeel ga onderzoeken zijn de MBO opleiding onderwijsassistent en de CIVAS opleiding. De MBO studie onderwijsassistente is een handige start voor hoogbegaafdheidsspecialist, omdat je hier al in het onderwijs gaat werken en dus ervaring opbouwt. De CIVAS richt zich meteen al op hoogbegaafdheid specialisatie.

MBO Onderwijsassistent

De studie voor onderwijsassistent op MBO is een BOL niveau 4 opleiding. Hij duurt 3 jaar. Tijdens deze studie leer je veel over de ontwikkeling van kinderen, en hoe jij ze eventueel kan begeleiden. Je leert ook samenwerken en overleggen met een team.

Bij de studie krijg je sowieso de basisvakken Nederlands, Engels, Rekenen en Leren, Loopbaan en Burgerschap. Ook krijg je lessen Pedagogiek, Didactiek, Sociale Communicatie en verschillende activiteiten lessen. Deze zijn allemaal belangrijk als je later in het onderwijs wil gaan werken.

Als je deze studie hebt afgerond kan je doorstromen naar verschillende HBO studies. Zo kan je Pedagogiek, Sociaal Pedagogische Hulpverlening of de PABO gaan studeren. Om toegelaten te worden tot de MBO studie moet je minimaal een VMBO diploma of een overgangsbewijs van Havo 3 naar Havo 4 hebben.

Het is ook mogelijk om deze studie versneld te doen. In plaats van 3 jaar doe je er dan 2 jaar over. Maar om hier toegelaten te worden moet je wel aan wat eisen voldoen. Je moet een TL diploma hebben, met als gemiddeld eindcijfer een 7 of hoger. Ook mag je geen onvoldoendes op je lijst hebben. Nederlands en Engels moeten ook beide een 7 of hoger zijn. Daarnaast moet je veel zelfstandig doen, dus dat is ook een kwaliteit die belangrijk is.

CIVAS coaching bij hoogbegaafdheid

CIVAS is de thuisstudie die mijn moeder heeft gedaan als basis voor het begeleiden van hoogbegaafden. Het is niet een heel diepgaande studie, maar met genoeg ervaring in het onderwijs of als therapeut mag je het wel toepassen als coach hoogbegaafdheid. Het is overigens niet een studie waarna je meteen kan beginnen met het begeleiden van hoogbegaafden.

Het is een thuisstudie waarbij je leert hoe je hoogbegaafden ondersteunt, begeleid en motiveert. Het doel is dat je gedegen kennis hebt over het begeleiden van hoogbegaafde kinderen en volwassenen, wat direct in de praktijk toepasbaar is zoals op school, thuis of op het werk. Er is geen specifieke vooropleiding vereist, en het niveau is MBO+. Dit staat gelijk

aan Havo kennis. De duur van de studie is 5 maanden, en moet binnen 3 jaar afgerond worden. Het diploma wordt erkend door Belangen Associatie Therapeut en Consument (BATC), Complementair Aanvullende Therapeuten (CAT) en Kwaliteit en Toetsing Natuurgericht Opleiding (KTNO).

Mijn moeder heeft het ervaren als een goed te volgen studie in eigen omgeving waardoor je kan werken op je eigen tempo, en je geen zorgen hoeft te maken om dingen als reistijd. Voor haar was het inhoudelijk niet erg uitdagend, omdat zij door onze thuissituatie al veel wist. De praktische kennis was wel wat interessanter, omdat ze nog niet veel in de praktijk had gedaan in dit vakgebied. De manier van toetsing sprak haar ook aan, dit is namelijk ook thuis. Je maakt de toets dan online en krijgt direct de uitslag. Ook was het in haar geval zo dat ze sneller klaar was dan 5 maanden.

Overige studies die draaien om het begeleiden van hoogbegaafdheid zijn eigenlijk altijd post HBO. Voorbeelden hiervan zijn ECHA, NOVILO, Marnix Academie en Alice Bekke and Partners. De meest voorkomende zijn ECHA en NOVILO. En op NOVILO na zijn de opleiding geaccrediteerd.

Interview

Voor het interview was het makkelijk om een persoon te vinden. Mijn ouders hebben samen een praktijk waarbij zij hoogbegaafde kinderen begeleiden. Ik heb gekozen om mijn vader te interviewen, omdat hij er net wat meer bezig is dan mijn moeder.

Mijn basisvragen voor het interview waren de volgende:

- Hoelang duurde het voordat u een vast baan had gevonden binnen deze branche?
- Welke opleiding volgde u voordat u hoogbegaafdheidsspecialist werd?
- Hoe ziet een week met uw baan eruit?
- Welke vaardigheden gebruikt u in de baan?
- Hoe heeft u de praktijk opgestart?
- Welke doelgroepen behandelt u?
- Waarom vindt u het belangrijk dat er hoogbegaafdheidsspecialisten zijn?
- Wat vindt u van de baan?
- Wat was uw motivatie om deze studie en baan te doen?
- Wat zijn nodige kwaliteiten, karakteristieken of vaardigheden voor deze baan?
- Hoe combineert u specialist zijn met uw baan in het onderwijs?

Ik heb het interview hierna afgenomen, en opgenomen. Hieronder heb ik een globaal transcript van het interview opgeschreven.

Transcript

"Eerste vraag. Hoe lang duurde het voordat je een baan had gevonden binnen de branche hoogbegaafdheidsspecialist?"

"Vanaf dat ik de studie heb gedaan? De studie heb ik ongeveer 2,5 jaar geleden afgerond, en twee jaar geleden zijn we begonnen met de praktijk. Dus ongeveer een half jaar. Daarvoor deed ik al ongeveer acht jaar begeleiding op school, het Corlaer College. Dus als echte specialist, met individuele begeleiding, buiten de school om een half jaar na mijn studie."

"Dus qua kansen op de arbeidsmarkt, hoe lang duurde het ongeveer voordat je een goede vast baan had?"

"Er was een kans van nagenoeg honderd procent. Je moet het natuurlijk wel goed opstarten, maar verder dan dat waren er veel kansen. Er is

namelijk in midden-Nederland een groot gat van begeleiding van hoogbegaafde jongeren. Er is bijna geen specialist te vinden die doet wat wij doen. Daarom zou het ook heel succesvol kunnen worden."

"Welke opleiding volgde je voordat je hoogbegaafdheidsspecialist was?"

"De ECHA, tegenwoordig de RITHA. Dat staat voor European Council of High Ability, en is een internationale studie."

"En daarvoor? Want je zei dat je voor de praktijk ook op school al bezig was met begeleiden."

"Daar heb ik geen cursussen voor gevolgd, ik heb gewoon mijn eigen ervaring vanuit ons gezin gebruikt. En verder op dat moment niet echt iets."

"Hoe ziet een week als hoogbegaafdheidsspecialist er voor jou uit?"

"Ik geef nog een aantal uren les, wat verder los staat van hoogbegaafdheid. Op dinsdag hebben we altijd wel een aantal uren voor bijeenkomsten van hoogbegaafde kinderen op het Corlaer College. Dat zijn soms peergroup bijeenkomsten waarbij we het voornamelijk hebben over breinleren of filosofie. Ook zijn er bijeenkomsten om executieve vaardigheden te trainen, zoals bijvoorbeeld cursussen leren leren. Ook is er een op het gebied van mindset.

Daarnaast begeleid ik projecten met leerlingen, en begeleid ik leerlingen die intensievere begeleiding nodig hebben. En ook dat is door de week heen.

En bij de praktijk werk ik een dag, en heb ik op die dag 3 tot 5 gesprekken. Vaak aan het begin van het jaar zijn dat er minder dan later in het jaar. Deze trajecten doe ik samen met mijn vrouw."

"En wat doe je dan bij deze gesprekken?"

"Dat verschilt natuurlijk heel erg per persoon. Het ligt eraan waar je mee bezig bent. Bij een project van executieve vaardigheden ben je vooral daar mee bezig, en hoe het kind daarmee omgaat. Hetzelfde geldt voor mindset. Daarbij kijk je veel naar hoe het kind in het leven staat, mag hij of zij fouten maken van zichzelf, en hoe zijn of haar groei werkt. En dan in het volgende gesprek kijk je hoe die kinderen daar mee aan de slag zijn gegaan. Ze proberen dan de dingen uit de gesprekken toe te passen in het echte leven.

Maar als je echt met thuiszitters aan de slag gaat dan werk je vaak met kinderen die trauma's hebben opgelopen, of die problemen hebben binnen het gezin. Dus dat gaat wel wat verder dan een cursusje."

"Dan heb ik nog een vraag, want die kinderen kampen vaak met andere problemen maar jij hebt niet dezelfde bevoegdheid als een psycholoog. Dus hoe ga jij daarmee om?"

"De problemen ontstaan wel vaak door de hoogbegaafdheid. Daar kan ik dus wel mee helpen. Dus ik kan helpen met het specifieke deel over hoogbegaafdheid, en dan kan ik samenwerken met een psycholoog of trauma therapeut om het kind volledig te helpen. En als ze een depressie hebben werk ik sowieso samen met een psycholoog, omdat ik me daar verder niet veel mee mag bemoeien. Maar soms komt de depressie voor uit hoogbegaafdheid, en met toestemming mag ik het dan wel behandelen. Maar ik ben geen psycholoog, dus ik moet me wel aan mijn grenzen houden."

"Okay, volgende vraag. Welke vaardigheden gebruik je voor je baan?"

"Wat erg belangrijk is is natuurlijk kennis. Je moet boven de stof staan om deze kinderen te kunnen begeleiden. Ze zijn soms zelfs zo slim dat ze psychiaters eruit kunnen praten. Je moet dus snel kunnen reageren en je moet goed kunnen luisteren omdat sommige kinderen je echt op een woord kunnen pakken, en in combinatie met een hoog rechtvaardigheidsgevoel kan dit soms lastig zijn. Je moet altijd dus erg opletten hoe het gesprek verloopt, en elk ding in de gaten houden. Sommige kinderen zijn ook wantrouwend richting hulpverleners, en willen geen hulp. Zij sluiten zich vaak volledig af, en doen alles om zich te verzetten tegen de hulp.

Je moet natuurlijk ook veel mensenkennis hebben, om deze kinderen te kunnen doorgronden. Je moet lichaamshouding en gezichtsuitdrukkingen leren lezen om volledige hulp te kunnen bieden."

"Zijn er ook nog iets van praktische of fysieke vaardigheden?"

"Ja, ik moet bijvoorbeeld verslagen en plannen van aanpak schrijven, waarbij we vaak moeten letten op hoe we dingen verwoorden. Ook is er veel samenwerking met heel veel mensen, en we moeten elkaar dus redelijk tegemoet komen om uiteindelijk een goede oplossing te vinden. Wij moeten bijvoorbeeld rekening houden met regelgeving, zoals de leerplicht. Wij zijn dus ook verantwoordelijk voor de plannen, en alle partijen moeten het hier mee eens zijn.

Al deze vaardigheden leer je natuurlijk niet bij de opleiding, deze vaardigheden moeten redelijk uit jezelf komen, maar je kan ze natuurlijk wel trainen door ervaring. Je moet goed uitstralen dat je weet waar je over praat."

"Hoe hebben jullie de praktijk opgestart?"

"We zijn begonnen met een naam bedenken, en hebben op internet gekeken of de naam vrij was. Als er namelijk geen internet naam is, is de naam ook vaak beschikbaar bij de Kamer van Koophandel. Uiteindelijk zijn we bij Voorsprong In Talent gekomen. Dit hebben we gecontroleerd bij de Kamer van Koophandel, en daarna vastgezet. Toen was de naam van ons. En daarna moet je kijken wat je precies gaat aanbieden, welke trajecten we gingen doen. We kregen ook de mogelijkheid om vrijstelling te krijgen van belasting op onze prijzen, om het aantrekkelijker te maken voor klanten. Je moet ook algemene voorwaarden aanmaken, om eventuele problemen te voorkomen, bijvoorbeeld met betaling. Erg belangrijk was de privacyverklaring, die wij hebben geschreven en laten controleren.

Hierna hebben we een website gemaakt, en verschillende social media. Hierdoor kunnen we reclame maken. We hebben ook kleine dingen gedaan, zoals visitekaartjes. Maar het is vooral heel veel PR en netwerken om een naam voor onszelf te maken. Ook gaan we naar conferenties, en organiseren we spelavonden. Daarbij kijken we naar spellen waarbij je de cognitieve en executieve vaardigheden traint. En op die manier zijn we veel bezig.

Ook in de gemeente Leusden kijken we naar andere partijen, en hoe zij bezig zijn. Maar nu is vooral PR en netwerken het belangrijkste voor ons."

"Welke doelgroepen behandelen jullie?"

"Kinderen van 3 tot en met 18 jaar. Mijn vrouw doet groep drie tot en met acht, en ik doe vanaf de eerste klas tot ongeveer adolescentie. Soms zijn dat ook oudere mensen dan 18 jaar."

"Hebben jullie om een reden de doelgroepen die jullie hebben?"

"Ja want mijn vrouw heeft de PABO gedaan, en ik de opleiding middelbare docent. Dus op die manier hebben wij een affiniteit met die doelgroep, en kunnen wij daar dus het beste mee werken. Onze ervaring binnen het onderwijs helpt natuurlijk ook in de praktijk, en omgekeerd. We kunnen dingen uit een van de banen toepassen bij de ander. Maar soms werkt dat niet, omdat ieder kind natuurlijk wel anders is. Maar in basis werken ze goed samen."

"Waarom vind jij het belangrijk dat er hoogbegaafdheidsspecialisten zijn?"

"Ik hoop dat hoogbegaafdheidsspecialisten in de toekomst overbodig worden. Het gaat er natuurlijk om dat elk kind passende begeleiding krijgt om tot groei te komen. Dat houdt dus in dat op het moment dat een kind vastloopt, dat er gekeken wordt hoe we dat kind gelukkig en veilig laten

voelen, en vervolgens hoe dat kind weer tot groei komt. Niet alleen in de opleiding, maar ook in zijn of haar leven zelf. En daar heb je natuurlijk mensen voor nodig. En voor mensen die naar boven uitvallen, zoals hoogbegaafdheid, is er weinig begeleiding, dus die komen vaak thuis te zitten. En er zijn dan weinig mensen die kunnen helpen. Specialisten hoogbegaafdheid kunnen deze kinderen dus perfect begeleiden. Het mooiste zou natuurlijk zijn dat het niet meer nodig zou zijn, en dat kinderen binnen scholen gewoon goed worden begeleid. Daardoor zouden wij uiteindelijk overbodig zijn. Ik vind het dan ook heel belangrijk om een kind te helpen op zijn of haar kenmerken, en niet op het label. Die kenmerken kunnen natuurlijk wel binnen hoogbegaafdheid vallen, maar de kenmerken zijn het belangrijkste om te behandelen. Het enige moment dat een label handig zou zijn is als bewijs. Om bijvoorbeeld hulp te forceren of extra geld te krijgen."

"Ikzelf vind labels wel fijn, omdat het voor mij voelt alsof er een logische verklaring is voor hoe mijn afgelopen jaren zijn verlopen."

"Ja dat kan bij jou zelf fijn zijn. Maar sommige mensen gaan hun label gebruiken als een excuus, en dan is het verkeerd, en kan je beter geen labels gebruiken. Daarom moet je je vooral focussen op de kenmerken. Het mooiste zou zijn om af te gaan van de medische benamingen, en in plaats daarvan op de kenmerken te werken, zodat die individueel behandeld kunnen worden. Dat is ook een verschuiving die nu veel bezig is."

"Een redelijk simpele vraag, wat vind je nu van jouw baan?"

"Nou ik had nooit verwacht dat mijn baan er zo uit zou zien. Ik had nooit verwacht om voornamelijk thuiszitters te begeleiden, wat nu wel veel gebeurt. Ik had verwacht leuke trajecten te doen met leren leren enzo. Maar ik had nooit verwacht om rond de tafel te zitten met psychologen, of zelfs Veilig Thuis. Dat vond ik in het begin best heftig, en ik moest er lang over nadenken of ik het wel wilde. Maar uiteindelijk lukt het mij om die kinderen weer op de rit te krijgen, en dan geeft dat natuurlijk wel veel voldoening. Dus dit is wel wat ik wil. Ik ben er nu dus zeker tevreden mee, ondanks dat het wel moeilijk is."

"In mijn baan werk ik altijd met drie principes. Ten eerste, het kind heeft de regie over zijn traject. Het gaat in jouw tempo. Maar als je een afspraak of plan maakt moet je je wel zoveel mogelijk aan jouw plan houden. Als dit niet lukt kan je een paar stappen terug nemen, maar hou je er wel aan. Bij de stappen die worden gezet is het dus ook belangrijk

dat het kind vertelt wat hij of zij aan kan, en dat daar naar wordt geluisterd."

"Wat was jouw motivatie om deze studie, en daarna baan, te gaan doen?"

"Het gezin. Heel simpel. Het begon met de ervaringen vanuit jou, Roos, en daarna heb ik me er meer in verdiept, en ook bij mezelf. En toen kwamen we erachter dat eigenlijk iedereen in het gezin wel een vorm heeft van hoogbegaafdheid heeft, we uiten het alleen allemaal op een andere manier. Dus moest ik me er wel in verdiepen, en dat kan dus gebruikt worden buiten ons privé leven in."

"Mijn eigen motivatie komt vooral van het feit dat ik niet wil dat andere kinderen overkomt wat mij in de afgelopen jaren is overkomen. Is dat ook een motivatie bij jou?"

"Uit mijn ervaringen heb ik natuurlijk ook veel geleerd. En die zet ik dan in bij mijn baan. Ik vind het ook belangrijk om die ervaring te delen, en om die te gebruiken om andere mensen te helpen. Ons doel in de praktijk is dan dus ook het helpen van kinderen."

"Hoe combineer je jouw baan in het onderwijs met specialist zijn?"

"In mijn lessen vallen wel eens kinderen op, en die kan ik dan meteen helpen en begeleiden. Vooral in mijn mentorschap kan ik veel hulp bieden, niet alleen met hoogbegaafdheid. Zo is er nu een mentorleerling die IQ testen gaat afnemen, zodat zij beter begeleid kan worden. En uiteindelijk is het doel dat alle docenten er meer kennis over krijgen, zodat leerlingen altijd geholpen kunnen worden. Maar het is goed te combineren."

"Dankjewel voor je tijd."

Conclusie

Het doel van dit verslag was het beantwoorden van de hoofdvraag. Dit was de volgende:

Past de baan 'hoogbegaafdheidsspecialist' bij mij?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden kijk ik nog even snel terug op mijn deelvragen.

Deelvragen

Mijn eerste deelvraag was waarom er specialisten in hoogbegaafdheid nodig zijn. Hierbij legde ik uit tegen welke problemen hoogbegaafde mensen vaak lopen, en hoe deze eventueel opgelost kunnen worden. Ik vertelde ook kort over mijn motivatie om hoogbegaafde kinderen te helpen, sprekende uit eigen ervaring.

Hierna keek ik meer inhoudelijk. De verschillende doelgroepen heb ik benoemd, en ook globaal hoe je de verschillende leeftijden kan begeleiden. Ik heb ook mijn eigen mening gegeven over wat mij het meest interessant lijkt om te begeleiden.

Met de derde deelvraag keek ik naar de studies voor de baan. Het zijn eigenlijk alleen maar studies waarvoor je een andere studie vooraf moet doen, dus de toegankelijkheid tot deze baan is al iets verkleind. Maar de studies geven een duidelijk beeld van wat je erna kan, en of de onderwerpen jou interessant lijken.

Het werk zelf werd hierna behandeld. Voordat je weet of een baan jou leuk lijkt moet je wel weten wat de baan inhoudt, en dat heb ik hier uitgelegd. Ik heb twee verschillende aspecten van hoogbegaafdheid specialisten benoemd, binnen het onderwijs en in een eigen bedrijf. Deze zijn verschillend, maar sommige onderdelen komen toch overeen. Voordat je een baan kan beoefenen moet je wel de juiste vaardigheden bezitten. Ik heb globale vaardigheden benoemt, zoals mensenkennis, maar ook specifiek naar welk onderdeel van hoogbegaafden jij behandeld.

In mijn zesde deelvraag heb ik besproken of het een realistische en slimme keuze is om hoogbegaafdheidsspecialist te worden qua kansen op de arbeidsmarkt. Er is een tekort aan specialisten in midden-Nederland, dus het zou hier slim zijn om deze baan te hebben. De kans dat je snel een baan vindt is erg groot.

Mijn laatste deelvraag bevat praktische informatie voor het starten van je eigen praktijk. Vooral PR en reclame maken is hierbij belangrijk, en je moet goed weten hoe je om moet gaan met eventuele klanten.

Hoofdvraag

Past de baan 'hoogbegaafdheidsspecialist' bij mij?

Voordat ik met het schrijven begon had ik al het idee dat ik het antwoord op deze vraag wel wist. Sinds ik erachter kwam dat ik hoogbegaafd was heb ik er veel interesse in getoond, en wil ik iedereen helpen die er ook problemen mee heeft.

Nu ik de deelvragen heb beantwoord, en meer informatie heb verkregen over het onderwerp blijft mijn mening hetzelfde. Ik ben er wel meer over te weten gekomen, en ik heb verschillende aspecten van het werk als hoogbegaafdheidsspecialist gezien. Maar mijn interesse in het helpen van hoogbegaafden blijft, en ik zou niets liever willen dan later in de praktijk van mijn ouders te werken, en kinderen te begeleiden.

Ik zou dus zeggen dat de baan heel erg bij me past, omdat ik er al veel van weet, en ook nog veel over wil leren. Het is voor mij een realistische en logische keuze.

Planning

Onderdeel	Datum Klaar
Onderdeel 1 (draft)	26/09/19
Onderdeel 3 (vragen maken) (draft)	26/09/19
Onderdeel 2 invullen	28-29/09/19
Onderdeel 3 (draft (beantwoorden))	22/11/19
Onderdeel 2 ouders + bespreken	16-17/11/19
Onderdeel 2 (draft)	17/11/19
Onderdeel 4 meelopen	18/11/19
Onderdeel 4 (draft)	18/11/19
Onderdeel 5 vragen maken	7/10/19
Onderdeel 5 interview	16-17/11/19
Onderdeel 5 (draft)	17/11/19
Onderdeel 6 samenvatten 1 t/m 5 (draft)	22/11/19
Onderdeel 6 hoofdvraag beantwoorden (draft)	22/11/19
Onderdelen in 1 document zetten	24/11/19
Als verslag maken (voorkant, inhoud, etc)	24/11/19
Bijlagen toevoegen (logboek, scorelijst, etc)	24/11/19
Doorlezen + editten	26/11/19
Laten checken (ouders)	26/11/19
Inleveren	27/11/19

Bijlagen

Logboek

26/09/19

Onderdeel 1 op papier + googlen over studies	30 min
Draft onderdeel 1 geschreven	30 min
Brainstormen over deelvragen en hoofdvraag	20 min
Planning maken	20 min
Deelvragen draft	10 min

7/11/19

Interview vragen schrijven	10 min
Beginnen met beantwoorden deelvragen	30 min
Beantwoorden deelvraag hoogbegaafdheid	30 min

12/11/19

Beantwoorden deelvraag hoogbegaafdheid	20 min
Beantwoorden novilo	10 min
Ordenen documenten	10 min

13/11/19

Onderdeel 4 draft onderwijsassistent	30 min
Beantwoorden deelvraag doelgroepen	30 min
Planner aanpassen/verder invullen	10 min

16/11/19

Formulier sterkte/zwakte analyse bespreken	20 min
Interview	50 min
Interview uitschrijven en verwerken	140 min

17/11/19

Beantwoorden deelvraag vaardigheden	20 min
Beantwoorden deelvraag arbeidsmarkt	20 min
Sterkte/Zwakte analyse uitwerken	30 min
Beantwoorden deelvraag praktijk starten	30 min

18/11/19

Onderdeel 4 afmaken	30 min
Aanvullen	40 min

20/11/19

Onderdeel 6 schrijven

30 min

Alles in 1 document zetten

30 min

26/11/19

Laatste dingen in orde maken

30 min